

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Qui sint ij Sancti, quos adorare per Duliam licet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Latriam adorandus. Secundò ratione ipsius Dei; & per
conjunctionem ad ipsum, cum quo facit unum; & hoc
modo adoratur per latriam Humanitas Christi, quæ
personaliter unita cum Deo. Unde videtur Christum Do-
minum adorandum esse latria per se, & ratione sui, quia
Christus absolutus est, & dicitur persona divina, ipsa
Humanitas Christi est adoranda per latriam ratione con-
junctionis cum personalitate divina. Eucharistia autem
per latriam ratione sui est adoranda; adoratur enim ibi
personaliter idem Christus Dominus: lege Snaar. qm. 1.
p. 2. d. 51. s. 1. s. 1.

4. Reliquiæ ejusdem Christi Domini, ut spinæ, Suda-
rium, Crux, seu ejus fragmentum, in quibus idem passus
est, & mortuus; adorantur etiam latria per conjunctio-
nem, sicut ipsa humanitas, quia adorantur, ut quid unum
cum Christo: nam ex se nullam habent excellen-
tiam, & latria adoratione dignam. Reliquiæ Beatissimæ
Virginis, & Sanctorum eodem proportionali modo ado-
rantur per Hyperdoliā, vel Doliā ratione conjun-
ctionis cum Virgine, vel Sanctis.

5. Sed quid de Imaginibus dicendum? Respondeo has
adorari eodem modo, quo adorantur prototypa, seu exem-
plaria, id est, quo adorantur ipsæ res quæ per imaginem
representantur: sed propter significationem: referunt
enim, seu significant prototypa: S. Thom. 1. part. q. 25.
art. 4. & Commentar. ibid. Hinc imagines Dei,
Christi, Eucharistiæ, adorandæ veniunt per latriam, ima-
gines Beatæ Virginis per Hyperdoliā, Sanctorum
per Doliā. Omnes, non quidem per se sed per relatio-
nem ad ea, quæ representantur; per se enim spectatæ, &
veluti materialiter, & sine ordine ad representatas,
licet mereantur quandam venerationem, quia sunt res
materiales spectantes ad pietatem, & Religionem, ut
sunt materialia ligna, verbi gratia, & lapides templo-
rum, non tamen merentur propriam adorationem, de qua
nos agimus: ita Conc. Trident. sess. 25. in Decr. de Vener.
Sanctor.

6. Imagines Crucis, Spinarum, Sudarij, & similium in-
strumentorum, si efformentur ad representandum Chri-
sti Passionem, seu Christum passum, adorabuntur ado-
ratione latriæ per significationem, quia tunc sunt ima-
gines Christi pro nobis passi: at si sumantur præcise,
ut significant illa instrumenta passionis inanimata, tali
adoratione non sunt digna. Notat tamen S. Thom. 3. q.
24. art. 4. differentiam inter Crucem & cætera dicta in-
strumenta, quod Crux semper assumitur non solum ad
representandum Crucem, in qua pependit Christus, sed
etiam ad representandum ipsum pendentem, Christum:
alia autem instrumenta rari assumuntur ad representan-
dum Christum passum; quare cuiusque Crucis adhi-
betur latria per significationem, non vero cæteris instru-
mentis.

7. Petes. Beatissima Virgo, quandoquidem est con-
juncta cum Christo Domino per relationem Maternitatis,
potestne adorari per latriam ratione conjunctionis?
Respondeo posse, sed non solere, nec fidelibus id suaden-
dum, propter periculum ipsam propter se ipsam ado-
randi, quod non subest in cæteris vilioribus rebus, licet
Christo conjunctis: fuse Theologi, S. Thom. dist. 23.
q. 2. art. 4. Clarius Castro Pal. tom. 2. tract. 4. d. 1. p. 7. n. 6. alique
adducunt.

An sit præceptum de adorando dicam §. 3. n. 3.

Qui sunt in Sanctis, quos adorare per Doliā liceat.

8. Recole primò cultum seu adorationem aliam esse
publicam, quæ scilicet ab Ecclesiâ instituta est, & illius
nomine fit: aliam privatam, quæ fit non in nomine, & devotione
privatorum fidelium. Recole secundò Sanctos alios esse
canonizatione, beatificatione, vel generali approbatio-
ne Ecclesiæ tales, alios esse tales, ob certitudinem, quam
tu de illorum sanctitate privatim habes, ob certitudi-
nem, inquam, mortalem, sine qua certitudine semper esset
venerarium adorare.

Part. I.

9. His in memoriam reductis. Dico primò, cum Sua-
rez tom. 1. in 3. p. 52. s. 1. vers. Responder. Bellar. de San-
ctis, c. 20. Sanchez in Dec. lib. 2. cap. 43. n. 3. Ad Adoran-
dum, seu colendum privato cultu aliquem sufficit, si pri-
dentè nobis persuademus illum esse Sanctum; seu Dei
amicum in gloria. Ratio est, quia sic non erit mortale pe-
riculum errandi, secus autem erit.

10. Dico secundò cum iisdem. ad colendum cultu
publico, debet sanctitas ejus, qui colitur, esse ab Ecclesiâ
publicè proposita. Ratio est, tum quia textus in c. fin. de
Reliquiis & venerat. Sanctorum, aliæque Pontificum pro-
hibitiones, tum quia ordo rectus exigit, ut publicè solum
qui publicè propositus est, colatur.

11. Ex his inferitur de functi viri, quem Sanctum pu-
tas licere tibi (præcise semper scandalo) pedes; & reli-
quias osculari, eisdem cum decore servare, ei orationem
fundere, ejusdem imaginem depingere, & domi habere,
digni mortis ejus privatim ut festum colere, in ejus-
dem vigilia jejunare, in privatis colloquiis, aut precibus
Sanctum, & Beatum nominare, & invocare, *Pater & Ave*,
in illius honorem privatim recitare, votum privatim
ei nuncupare, quia hæc omnia publicum cultum nequa-
quam sapiunt. Contrà, non licet ejus nomen in Litanis,
etiam privatim eas recitando, apponere, ejus imaginem
in Altari etiam privato, vel in Ecclesiâ collocare (nisi
constet collocari ad solum ornatum (in orationibus,
seu collectis Missæ, vel Officii nominatè, vota publica
(ut solent Civitates facere in publicis necessitatibus)
ex promittere, diem festum publicè in ejus honorem;
etiam approbante Episcopo, instituire, & similia, quia
hæc vel publicum cultum supponunt, vel sunt instituta
solum ad Sanctos publicè propositos venerandos Lege
Barbosa in coll. ad Trid. sess. 25. de invocac. Sanctorum,
vers. Vllam solitam exponere, & Lezanam v. Sanctorum
cultum, n. 6.

12. Dixi autem (defuncti viri) nam adorare virum,
quem sanctum reputas dum vivit, non licet, nisi ex pe-
culiari Spiritus sancti instinctu, juxta illud: *Neminem
in via salvaveritis*: ejus orationes coram, vel per litte-
ras implorare, seu petere, quo liceat, non est dubium,
quia hæc non est oratio, sed commendatio: solum
quæri posset, an liceat me commendare homini, quem
reputo Sanctum, dum vivit & absens est? Sanè legun-
tur aliqui etiam multum distantes se sancto Antonio,
cum divina approbatione commendasse. Id quod innu-
it se facti est.

11. Quid, & quomplex sit Oratio, de quæ ejus præcepto.

1. **O**ratio propriè est petitio, quæ ad Deum, vel ad
alium propter ipsum dirigitur, quæ petimus res
seu bona nobis decencia: ita S. Thom. 2. 2. quæst. 83. ibid.
Commentar. Dixi (propriè) quia largè significat quam-
cunque elevationem mentis ad Deum per laudem, in-
vocationem, confessionem peccatorum gratiarum actio-
nem, &c.

2. Ex parte ejus, qui orat, alia oratio est publica, alia
privata. Ex parte ipsius actus orationis, alia est vocalis,
alia mentalis.

3. Duplex est præceptum de orando, idemque est de
adorando Deum. Alterum naturale, quia præcise quo-
cunque Ecclesiæ præcepto, tenemur bona, quæ nobis
sunt convenientia procurare, & mala removere, remo-
vere autem tentationes, multaque alia mala, & procurare
bona maxime supernaturalia, & præsertim perseveran-
tiam in bono, non possumus, nisi ea expectando, & im-
petrando à Deo. Hoc naturale præceptum confirmatum
fuit à præcepto Dei positivo *Deuter. 6. ibi: Dominum
Deum tuum adorabis*, & ibi: *Oportet semper orare*, &c. &
alibi. Alterum præceptum est Ecclesiasticum, quo obli-
gamur assistere sacro diebus festis; tunc enim omnes
circumstantes unà cum Sacerdote offerunt Deo sacrifici-
um, illūque adorant, & orant per orationes, adora-
tionēque ab eodem Sacerdote exhibitas.

G 2

4. At